

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1KO/13/2020
Identifikačné číslo spisu: 6020200011
Dátum vydania rozhodnutia: 25. novembra 2020
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6020200011.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v kompetenčnom senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a sudcov JUDr. Ľubora Šeba, JUDr. Márie Trubanovej, PhD. (sudca spravodajca), JUDr. Miroslavy Janečkovej, JUDr. Nory Halmovej, JUDr. Judity Kokolevskej, a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., vo veci žalobkyne R. T., rod. D., trvale bytom C. XXX/XX, XXX XX P., zast. JUDr. Alenou Babišovou, advokátkou, so sídlom Pestovateľská 2682/18, 974 09 Banská Bystrica, proti žalovanému Okresnému úradu Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky, so sídlom v Banskej Bystrici, Nám. Ľ. Štúra 1, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 9. augusta 2019 č. OU-BB-OVBP2-2019-002277:SD, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 82S/1/2020 (pôvodne vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 23S/3/2020), o nesúhlase Okresného súdu Bratislava IV s postúpením veci Krajským súdom v Banskej Bystrici, takto

r o z h o d o l :

Nesúhlas Okresného súdu Bratislava IV s postúpením veci je d ô v o d n ý.

Vecne a miestne príslušným na konanie je Krajský súd v Banskej Bystrici.

O d ô v o d n e n i e

1. Žalobkyňa sa žalobou označenou ako žaloba „o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-BB-OVBP2-2019-002277:SD z 9. augusta 2019“ doručenu Krajskému súdu v Banskej Bystrici dňa 10. januára 2020 domáhala, aby súd postupom podľa § 191 zákona č. 162/2015 Z. Z. Správneho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného z 9. augusta 2019 č. OU-BB-OVBP2-2019-002277:SD vo výroku o určení vyvlastňovacej náhrady a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici vec sp. zn. 23S/3/2020 prípisom z 18. februára 2020 (bez vydania uznesenia) postúpil Okresnému súdu Bratislava IV. Právne ho odôvodnil s poukazom na ust. § 6 ods. 1, § 7 písm. d/, § 25 a § 55 ods. 3 SSP; § 12, § 13, § 15 ods. 1, § 20 písm. a/ a § 43 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“). Vecne konštatovaním, že vec nespadá pod správne súdnictvo, pretože v uvedenom prípade otázka vlastníctva, resp. vyvlastnenia nie je sporná. Predmetom konania je iba náhrada za vyvlastnenie, ktorá sa nedotýka

samotnej podstaty vlastníckeho (vecného) práva k nehnuteľnosti (porovnaj napr. R 24/1981, R 25/1979). Spory o výšku vyvlastňovacej náhrady rozhoduje civilný súd, nie správny, podľa § 13 ods. 3, písm. a/ zákona č. 282/2015 Z. z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 282/2015 Z. z.“). Nehnuteľnosti vyvlastnené v prospech navrhovateľa vyvlastnenia sa nachádzajú v k. ú. P., spadajúcom pod obvod Okresného súdu Lučenec, preto je vecne a miestne príslušným na prejednanie sporu o výšku vyvlastňovacej náhrady v zmysle § 15 CSP všeobecný súd žalovaného, t. j. stavebníka - Národná diaľničná spoločnosť, a. s. so sídlom Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava, ktorým je Okresný súd Bratislava IV.

3. Okresný súd Bratislava IV nesúhlasil s postúpením, vec preto predložil kompetenčnému senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o vecnej príslušnosti s poukazom na ust. § 6 ods. 1, § 18 ods. 1 až 4 SSP. Vecne dôvodil tým, že sa nejedná o spor podľa CSP, ale o vec spadajúcu pod správne súdnictvo, nakoľko žalobkyňa sa žalobou domáha zrušenia rozhodnutia žalovaného v časti výroku o určení vyvlastňovacej náhrady podľa § 191 SSP a vrátenia mu veci na ďalšie konanie.

4. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyššieho súdu“) ako súd príslušný na rozhodnutie o vecnej príslušnosti (§ 18 ods. 4 a § 8 SSP) v spojení s § 11 CSP po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Bratislava IV s postúpením veci je dôvodný.

5. Podľa § 8 SSP kompetenčné spory medzi súdmi, ak je sporné, či vec patrí do správneho súdnictva, rozhoduje kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa Civilného sporového poriadku.

6. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

7. Podľa § 6 ods. 2 SSP správne sudy rozhodujú v konaniach o

- a/ správnych žalobách,
- b/ správnych žalobách vo veciach správneho trestania,
- c/ správnych žalobách v sociálnych veciach,
- d/ správnych žalobách vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia,
- e/ žalobách proti nečinnosti orgánu verejnej správy,
- f/ žalobách proti inému zásahu orgánu verejnej správy,
- g/ žalobách vo volebných veciach,
- h/ žalobách vo veciach územnej samosprávy,
- i/ žalobách vo veciach politických práv,
- j/ kompetenčných žalobách,
- k/ návrhoch v iných veciach.

8. Podľa § 10 SSP na konanie a rozhodovanie v správnom súdnictve sú vecne príslušné krajské sudy, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 13 ods. 1 SSP miestne príslušným je krajský súd, v ktorého obvode má sídlo orgán verejnej správy, ktorý rozhodol v prvom stupni, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. V posudzovanej veci žalobkyňa svoje podanie doručené Krajskému súdu v Banskej Bystrici 10. januára 2020 označila ako žalobu „o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-BB-OVBP2-2019-002277:SD z 9. augusta 2019 (ďalej aj „predmetné rozhodnutie“), pričom za žalovaného označila Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky so sídlom v Banskej Bystrici.

11. Žalovaný predmetným rozhodnutím rozhodol výrokom I. podľa ust. § 13 ods. 2 zákona o vyvlastňovaní, § 17a zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách, v súčinnosti s ustanoveniami zákona č. 129/1996 Z. z. o niektorých opatreniach na urýchlenie prípravy výstavby diaľnic a ciest pre motorové vozidlá, o vyvlastnení pre trvalý záber pozemkových nehnuteľností v prospech Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s., Bratislava pre účely stavby „R2 Kriváň-Lovinobaňa, Tomášovce“, zapísaných na vlastníka T. R., rod. D., v špecifikácii uvedenej vo výroku I., výrokom II. podľa § 13 ods. 3 zákona o vyvlastňovaní, § 17a zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách, v súčinnosti s ust. zákona č. 129/1996 Z. z. o niektorých opatreniach na urýchlenie prípravy výstavby diaľnic a ciest pre motorové vozidlá, určil vyvlastňovaciu náhradu: 5.133,38 Eur, ktorú navrhovateľ uhradí v lehote 21 pracovných dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia poštovou poukážkou alebo priamo na účet vyvlastňovanej. Konštatoval, že v konaní boli vznesené námietky vyvlastňovanej R. T., ktoré sa zamietajú a s požiadavkou na vyššiu náhradu za vyvlastnenie pozemkov odkázal vyvlastňovanú v súlade s ust. § 8 ods. 3 zákona č. 129/1996 Z. z. o niektorých opatreniach na urýchlenie prípravy výstavby diaľnic a ciest pre motorové vozidlá bez prerušenia konania na súd (§ 13 ods. 3 písm. a) v súčinnosti s § 14 ods. 2 zákona o vyvlastňovaní).

12. Žalobkyňa v žalobe o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-BB-OVBP2-2019-002277:SD z 9. augusta 2019 uviedla konkrétne skutkové a právne dôvody, podľa ktorých považuje napadnuté rozhodnutie za nezákonné a vecne nesprávne. Z obsahu žaloby je zrejmé, že žalobkyňa napáda nezákonnosť a postup v konaní žalovaného ako správneho orgánu prvého stupňa, považuje ho za nezákonné a vecne nesprávne, poukazuje najmä na nesprávne vykonané dokazovanie a nezohľadnenie dôkazov ňou predkladaných, nerovnosť pred zákonom v správnom konaní, namieta chybný znalecký posudok č. 8/2019 znalca W.. T. T., ktorý je o. i. v rozpore s vyhláškou č. 492/2004 Z. z., zákonom č. 282/2015 Z. z. a č. 71/1967 Zb., čo považuje za porušenie ústavných a ľudskoprávných noriem a princípov Ústavy SR a Listiny základných práv a slobôd.

13. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného orgánom verejnej správy, a teda ochrany jej subjektívneho práva v súvislosti s vydaním rozhodnutia žalovaného ako orgánu verejnej správy a prvostupňového správneho orgánu vo veci vyvlastnenia a určenia vyvlastňovacej náhrady. V danom prípade preto nejde o žalobu podľa § 137 CSP, ktorou by sa žalobkyňa domáhala, aby súd určil, že priznaná náhrada je neprimerane nízka a priznal jej vyššiu náhradu za vyvlastnenie, ktorá by mala smerovať proti stavebníkovi - Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. v zmysle § 8 ods. 3 zákona č. 129/1996 Z. z. o niektorých opatreniach na urýchlenie prípravy výstavby diaľnic a ciest pre motorové vozidlá v znení neskorších predpisov. Na základe uvedeného potom úvaha Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorý v zjavnom rozpore s označeným žalovaným v žalobe ustálil, že žalovanou by mala byť v danej veci Národná diaľničná spoločnosť, a. s. (stavebník), a podľa sídla tejto spoločnosti (ako kritéria určenia miestnej príslušnosti) postúpil vec Okresnému súdu Bratislava IV., nebola správna.

14. Pre úplnosť vo vzťahu k podanej žalobe žalobkyne považoval kompetenčný senát najvyššieho súdu za dôležité akcentovať ust. § 14 ods. 1 a 2 zákona č. 282/2015 Z. z., ktoré sú aplikovateľné v predmetnej veci. Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 282/2015 Z. z. na preskúmanie výrokov podľa § 13 ods. 2 v odvolacom konaní je príslušné Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky podľa § 7 ods. 2 písm. a). Zrušením výroku podľa § 13 ods. 2 stráca platnosť aj výrok podľa § 13 ods. 3. Podľa § 14 ods. 2 zákona o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb, včas podané odvolanie proti výroku podľa § 13 ods. 3 nemá odkladný účinok. Na preskúmanie výrokov podľa § 13 ods. 3 je príslušný súd. Žaloba, ktorou sa účastník konania domáha preskúmania výroku podľa § 13 ods. 3 v súdnom konaní, musí byť podaná v lehote 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení; zmeškanie lehoty nemožno odpustiť. Z uvedených ustanovení zákona č. 282/2015 Z. z. podľa názoru kompetenčného senátu vyplýva súdny prieskum na základe podanej správnej žaloby, a to rozhodnutia vo vzťahu k výroku rozhodnutia o vyvlastnení podľa ust. § 13 ods. 2 zákona č. 282/2015 Z. z., ale aj rozhodnutia vo vzťahu k výroku o finančnej náhrade podľa § 13 ods. 3 zákona č. 282/2015 Z. z.. Výrok rozhodnutia o finančnej náhrade v zmysle § 13 ods. 3 zákona č. 282/2015 Z. z. je možné preskúmať na základe podanej správnej žaloby s poukazom na § 14 ods. 2 vety druhej a tretej zákona č. 282/2015 Z. z., v rozsahu námietok vyplývajúcich z ust. § 4 ods. 4 zákona č. 282/2015 Z. z., podľa

ktorého ak najneskôr pri prerokovaní návrhu vyvlastniteľa na vyvlastnenie na ústnom pojednávaní účastník konania alebo iná oprávnená osoba namietne skutočnosti, ktoré sú obsahom znaleckého posudku priloženého k návrhu podľa § 9 ods. 2 písm. f), vyvlastňovací orgán zabezpečí odborné vyjadrenie alebo vysvetlenie znalca na účel posúdenia skutočností, ktoré sú dôležité na rozhodnutie o sume náhrady za vyvlastnenie. Náklady spojené s vyhotovením odborného vyjadrenia alebo vysvetlenia znalca sú trovami konania, ktoré znáša vyvlastniteľ.

15. Vzhľadom na uvedené kompetenčný senát najvyššieho súdu súhlasí s názorom Okresného súdu Bratislava IV, že sa tu nejedná o spor podľa CSP, ale o vec spadajúcu do právomoci správnych súdov v zmysle § 6 SSP. Na konanie je potom vecne a miestne príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici v zmysle kritérií na určenie vecnej a miestnej príslušnosti uvedených v § 10 a § 13 ods. 1 SSP. Z týchto dôvodov kompetenčný senát najvyššieho súdu rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia s tým, že súdy a orgány verejnej moci sú týmto rozhodnutím viazané (§ 11 ods. 1 veta druhá CSP).

16. Toto uznesenie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 7 : 0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok